

τζάκι από κάτω, ἐνῶ τῶν γιδιῶν εἶναι γουρνωτό Δ. Λουκοπ., Ποιμεν. Ρούμελ., 217. *Λάκκος ἢ λούζα εἶναι τὸ γουρνωτό τὸ χωράφι, πὺν κρατεῖ τὰ βρόχινα νερά Δ. Λουκοπ., Γεωργ. Ρούμελ., 118. Συνών. γ ο υ ρ ν ᾱ τ ο ς.*

γουρούδα ἢ, Ἦπ. (Παραμυθ.)

Πιθαν. ἐκ τοῦ Τουρκ. *g u r u r* (=φούσκωμα) καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ο ὑ δ α καθ' ἀπλολογίαν.

Πρᾶγμα συμπεπυκνωμένον, κυλινδρικόν: Ἡ γουρούδα τὸ τυρί. || Φρ. *Τὸ κρύο μᾶς ἔμασε γουρούδα. Συνών. φρ. Τὸ κρύο μᾶς μάζεψε κομβάρι.*

γουρουδάς ὁ, Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο υ ρ ο ὑ δ ι ν* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ᾱ ς.

Ὁ ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἢ ἄλλου μέρους τοῦ σώματός του οἰδήματα. Συνών. *γ ο υ ρ ο υ δ ε ᾶ ς.*

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γουρουδάς* καὶ ὡς παρωνύμ.

γουρουδέας ἐπίθ. Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο υ ρ ο ὑ δ ι ν* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -έ α ς.

Γ ο υ ρ ο υ δ ᾶ ς, τὸ ὅπ. βλ.

γουρουδιάζω ἐνιαχ. γουρουδιάζω Πόντ. (Ἰμερ. Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Σταυρ. Χαλδ.) γουρουδιῶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο υ ρ ο ὑ δ ι ν*.

Παρουσιάζω οἰδήμα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἢ ἄλλαχού τοῦ σώματός μου ἐνθ' ἄν.: *Ἐντῶκα τὸ κιφάλι-ι-μ 'ς σὸ τουβάρι' καὶ ἐγουρουδιάσεν* (ἐκτύπησα τὸ κεφάλι μου εἰς τὸν τοῖχον καὶ παρουσίασεν αὐτὸ οἰδήματα) Πόντ. (Τραπ.) *Ἐγουρουδιάσεν τὸ κιφάλι μ' (ἐγέμισεν ὄγκους τὸ κεφάλι μου)* Ἰμερ. *Ἀς σὸ ντώσιμον ἐγουρουδιάσεν τ' ἀπάν-ι-μ' (ἀπὸ τὸ κτύπημα ἐγέμισεν ὄγκους τὸ σῶμα μου)* Πόντ. (Σταυρ.) Καὶ μεταβ., προξενῶ εἰς τινα οἰδήματα Πόντ. (Κοτύωρ. Κρώμν. Τραπ.): *Ἐντῶκεν καὶ ἐγουρουδιάσε τῇ χώρας τὸ κιφάλι* (ἐκτύπησε καὶ ἔκαμε οἰδήμα εἰς τοῦ ξένου ἀνθρώπου τὸ κεφάλι) Τραπ.

γουρουδιάριν ἐπίθ. οὐδ. Πόντ. γουρουδιᾶρ Πόντ. (Κρώμν. Σάντ. Τραπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο υ ρ ο ὑ δ ι ν* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ι ᾶ ρ ι ν *κ ι ᾶ ρ η ς*, διὰ τὴν ὅπ. βλ. Α. Παπαδοπ., Ἱστορ. Γραμμ. Ποντ. διαλέκτ., 144.

Τὸ ἔχον ὄζους, ἐξογκώματα ἐνθ' ἄν.: *Γουρουδιᾶρ* στου-ράκ' (=ράβδος ὀζώδης) Πόντ. (Τραπ.)

γουρουδιάσμαν τό, Πόντ. (Κοτύωρ. Σταυρ. Χαλδ.) γουρουδιάμαν Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *γ ο υ ρ ο υ δ ι ᾶ ζ ω*.

Ἡ ἐμφάνισις σκληρῶν ὄγκων εἰς τὴν κεφαλὴν ἢ τὸ λοιπὸν σῶμα ἐνθ' ἄν.: *Τῇ κιφαλί'*, τὸ γουρουδιάσμαν Πόντ. (Τραπ.)

γουρούδιν τό, Πόντ. (Κερασ.) γουρούδ' Πόντ. (Ἰμερ. Κοτύωρ. Κρώμν. Τραπ. Χαλδ.) γ'ρούδ' Πόντ. (Σινώπ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *g u r u r* (=φούσκωμα) καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ο ὑ δ ι ν, καθ' ἀπλολογίαν.

1) Οἰδήμα τῆς κεφαλῆς ἢ ἄλλου μέρους τοῦ σώματος προκαλούμενον ἐκ κτυπήματος ἰσχυροῦ Πόντ. (Κερασ. Κο-

τύωρ. Κρώμν. Σινώπ. Τραπ. Χαλδ.): *Ἐσυρεν ἓνα λιθάρι 'ς σὸ κεφάλιν αὐτ' καὶ ἐποίκεν ἓναν τρανὸν γουρούδ'* (=ἐρριξε μιὰ πέτρα εἰς τὸ κεφάλι του καὶ τοῦ ἔκαμε ἓν μέγαλον οἰδήμα) Κοτύωρ. *Γουρουδά - γουρουδά ἐγέν'τον τὸ κιφάλι-ι-μ' (ὄγκους - ὄγκους ἐγέμισε τὸ κεφάλι μου)* Τραπ. 2) Ὁζος, ἐξογκώμα ξύλου Πόντ. (Κρώμν. Τραπ.): *Ἀοῦτο τὸ στου-ράκ' ἔχ' γουρουδά (= αὐτὸ τὸ ραβδί ἔχει ὄζους)* Τραπ.

γουρουδόπουλον τό, ἀμάρτ. γουρουδόπον Πόντ. (Ἰμερ. Κερασ. Κοτύωρ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο υ ρ ο ὑ δ ι ν* ὡς ὑποκορ.

Μικρὸς ὄγκος ἐνθ' ἄν.: Αἰνιγμ.

'Σ σὸ ραχὴν ἐγεννέθα, | 'ς σὸ ραχὴν ἐνεχτίστα, κὶ ὄντ' ἐκατήβα κ' ἔρθα, | τὸ ραχόπο μ' ἐέντον γουρουδόπα, γουρουδόπα.

(εἰς τὸ βουνὸν ἐγεννήθην, εἰς τὸ βουνὸν ἐμεγάλωσα, καὶ ὅταν κατέβηκα καὶ ἦρθα, ἡ ραχούλα μου ἐγέμισε ὄγκους ἢ τυκάνη) Πόντ. (Ἰμερ.)

γουρούνα ἢ, γρούνα Ἀθῆν. Μέγαρ. Πελοπ. (Καρβελ. Γέρμ. Λεῦκτρ. Μάν. Ξεχώρ. Οἷτυλ. Πάνιτσ. Πετρίν. Πλάτσ. Σαηδόν.) Μεγίστ. Χίος (Πυργ.) — Λεξ. Δημητρ. γουρούνα κοιν. γ'ρούνα κοιν. βορ. ιδιωμ. ὀουρούνα Νάξ. (Ἀπύρανθ. Βόθρ.) γ'ρούνα Μακεδ. (Χαλκιδ.) Χίος (Ὀλυμπ. Πυργ.) μ'ρούνα Θράκ. (Μέτρ. Τσακίλ.)

Ἐκ τοῦ Ἑλληνιστ. οὐσ. *γ ρ ὠ ν α*. Βλ. Ἡσύχ. «γρώνα» ὅς θήλεια Λάκωνες καὶ «γρωνάδες» θήλειαι ὕες. Διὰ τὴν ἀνάπτυξιν συνοδίτου φθόγγου μεταξὺ τῶν συμφώνων *γ* καὶ *ρ* πβ. Γ. Χατζιδ., MNE 1, 104, 105, 237 καὶ 2, 294. Β. Φάβην, Byzant.-Neugr. Jahrb. 18 (1949), 159.

1) Ἡ θήλεια χοῖρος κοιν.: *Ἐβῆκε ἡ γουρούνα 'ς τὸ γῆπο καὶ τὸν ἔσκαψε ὅλονε* Πελοπ. (Κίτ. Μάν.) *Ἐγέννησε ἡ γουρούνα κ' ἔκαμε δέκα βουζία (=χοιρίδια)* αὐτόθ. *Ἡ γ'ρούνα μου ἀβόλυσε δέκα βουζία (ἀβόλυσε = ἐγέννησε)* Πελοπ. (Ξεχώρ.) *Κινάει τούτη ἡ γουρούνα κáιθε μεσημέρι καὶ πάει 'ς τὴ βρύση καὶ λουτσεῖται* Πελοπ. (Βερεστ.) *Ἐχω νιὰ ἔρμη γουρούνα πὺν δὲν ἔχει χορτασμοὺς* Πελοπ. (Γαργαλ.) *Μοῦ 'φερε νιὰ γουρούνα νὰ τὴν κρατήσω μισα-κιά* Πελοπ. (Παιδεμέν.) *Γλυκάθ'κι ἡ γ'ρούνα μ' 'ς τοῦ καλαμπόκ' κὶ τ'ν ἔδισα* (συνήθισε ἡ γουρούνα μου νὰ τρώγῃ τὸν ἐσπαρμένον ἀραβόσιτον καὶ τὴν ἔδεσα, διὰ νὰ μὴ προ-ξενῇ ζημίαν) Στερελλ. (Ἀχυρ.) *Αὐτὴ ἡ γ'ρούνα εἶμι ἀπὸν καλὸ δαμάρ' (=οἰκογένεια, σόι)* Βιθυν. (Πιστικοχ.) *Μο-ναχὰ μιὰ γ'ρούνα εἶχι κὶ ἀπ' τὰ γουρ'νόπ'λα τ'ς ἔζ'νι* Εὔβ. (Αἰδηψ.) *Ἡ γ'ρούνα εἶμι μισὴ πιρσιούσια αὐτὴ π' γλιέπ'ς Θεσσ.* (Βαμβάκ.) || Φρ. *Σύρθ'κι ἡ γουρούνα (σύρθ'κι = ἐγο-νιμοποιήθη)* Στερελλ. (Χαιρών.) *Βούργιαξι ἡ γ'ρούνα (ἡ γουρούνα ὀργᾷ πρὸς συνουσίαν ἢ φρ. ἐπὶ ἀσέμνων γυναι-κῶν)* Στερελλ. (Παρνασσ.) *Ἡ γουρούνα μὲ τὰ γουρουνόπουλα* (φανταστικὸς ἀρχαῖος σφραγιδόλιθος ἔχων ἐγγεγλυμμένην παράστασιν γουρούνας μετὰ χοιριδίων, ὁ ὁποῖος ἔχει μαγι-κὴν δύναμιν νὰ καταστήσῃ εὐδαίμονα ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος θὰ εὖρῃ αὐτόν, διότι καὶ θησαυροὺς θὰ δύναται νὰ ἀνακαλύπτῃ καὶ τὴν εὐτυχίαν νὰ ἔχῃ ἀναπόσπαστον συνοδὸν τοῦ βίου του) Ν. Πολίτ., Παραδ., σ. 203, 230, 1014. || Παροιμ. Φρ.

Σὰν τέτρεα παλιολάχανα, σὰν τέτρεες παλιοβροῦβες εἴχαμε καί 'ς τὸν κῆπο μας, πὺν τρώγαν οἱ γουρούνες (ἐπὶ ἀνδρὸς ἢ γυναικὸς οἱ ὁποῖοι προτείνονται εἰς γάμον καὶ δὲν γίνεται δεκτὴ ἢ πρότασις ἀπὸ αὐτοὺς εἰς τοὺς ὁποῖους προτείνονται) Πελοπ. (Μεσσην.) || Παροιμ. *Μεῖς δὲ χωρά-γαμε καὶ γέννησε κ' ἡ γ'ρούνα μας* (ἐπὶ προσθέτου ἐπιβλα-

